

ייצג פון פריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י
ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת וישלח
שנת תשע"ה

סימן קע"ג

בעורת השם יתברך, יום ג' תרומה תקצ"ה לפ"ק, אומאן

רב שלום לכבוד אהובי בני חביבי הרבני וכו', מו"ה יצחק נ"י

מכתבו מיום ו' קבלתי אתמול, והיה לי לנחת גדול בתוך צרה וצוקה הזאת. בראותי כי תהלה לאל דברי קבועים בלכך, ומחייך אותך עתה גם עתה. כך הוא המדה וכך יפה לזכור היטב כל דיבור ודיבור, באופן שתוכלו לעמוד בנסיון, ולהתחזק תמיד, ולהחיות נפשתיכם בכל עת, בכל מה שעובר על האדם כל ימי חייו.

בפרט מי שרוצה להתקרב לחידוש נפלא ונורא כזה וכו', אשר הוא חיינו לנצח. וצריכין לקבוע תורתו ושיחותיו הקדושה בלב כל כך עד אשר אפילו אחר מאה שנים, כשיגיע העת לכנס בקבר ולשכוב שם, גם שם יחיה את עצמו בדיבוריו הק', וכן לעת התחיה ולנצח, ולקיים (משל"ה) כב בהתהלך בעולם הזה תנחה אותך, בשכבך בקבר תשמור עליך, והקיצות וכו'. [עיי'ן סוטה כא. בהתהלך תנחה אותך, זה העוה"ז. בשכבך תשמור עליך, זו מיתה. והקיצות היא השיחך, לעתיד לבא ע"כ. ועיי'ן שיחות הר"ן סי' נ"א שרביזיל אמר שצריכין לזה רחמנות מהש"ת וכו' קודם שיוכין שיעמדו וישקוטו שמרי המוח למטה, עד שלא ירצה שום דבר בעולם, ויהיה הכל שוה אצלו, ובתהלהך תנחה אותך, בשכבך תשמור עליך והקיצות היא השיחך. היינו שהכל שוה ואין שום חילוק בין העולם זה ובין הקבר ובין העולם הבא, כי בהתהלך תנחה אותך התורה, וכן בשכבך תשמור עליך ששם בשכבך בקבר שם ג"כ השיחך והתורה, וכן והקיצות לעולם הבא וכו', כי מאחר שאין לו שום תאוה ורצון כלל לשום דבר רק להשיחך ולהתורה נמצא שהכל שוה אצלו בין בעולם הזה בין בקבר בין בעולם הבא ככולם הוא דבוק רק בהשיחך ובתורה ע"ש. ופ"א קינטרו המתנגדים את מוהרנ"ת ז"ל באמרו לו: מה תעשו כשיפסקו לכם בעולם האמת דין גיהנם, ענה ואמר נו אומר שם תורה מליקוטי מוהר"ן, ויבואו כל הצדיקים לשמוע המאמר ויהיה שם הגן עדן, וועל איך דארט ואגן א תורה אין ליקוטי מוהר"ן, וועלן אלע צדיקים קומען הערן די תורה, וועט דארט זיין דער עולם הבא" (שש"ק ח"ה אות צ"ט)].

והלא ידעתם אחי וריעי שכל עסקינו ומשא ומתן שלנו אינו בשביל עסקי עולם הזה, להרויח באדעס או בכראד. כי אם בשביל תכלית הנצחי כאשר ה' יודע לבנינו. ותהלה לאל איך שהוא. ואם אינכם זוכים להיות כראוי, לפי השיחות הק' והתורות הנוראות האלה, עם כל זה הצלחתם הרבה וגם עשיתם פרי. אשריכם בני ואחי וחבירי. בפרט עתה אתם יכולין להבין קצת מעלת הנחשק, מגודל ריבוי המניעות כאלה אשר לא עבר עלינו כזאת מעולם, ה' ישמור מעתה [עיי'ן ליקוטי ח"א סי' ס"ז וח"ב סי' מ"ז].

זכרו היטב כל דיבור ודיבור, וכל תורה ותורה, וכל תפלה ותפלה, וכל שיחה ושיחה, גודל העמקות הנפלא והתנוצצות אלקות, וגדולות הבורא יתברך, וגדולת התורה והמצות, וגדולת צדיקי אמת, והתחזקות, והתעוררות, והעצות התימיות והפשטות וכו' שיש בכל אחד ואחד. ואיך בדרכי נפלאותיו ממשיך קיום

המשך בדף 4

ועם הרבר שכ"כ חמור דין מסור, מבואר ברמב"ם הל' רוצח ושמירת הנפש (פ"ד ה"ט) ואין עושי'ן דבר זה לשאר מחוייבי מיתת בית דין אלא אם נחתיב מיתה ממתין אותו ואם אינו חייב מיתה פוטרין אותו. שאע"פ שיש עונות חמורין משפכות דמים אין בהן השחתת ישובו של עולם כשפכות דמים, אפילו עבודה זרה ואין צריך לומר עריות או חילול שבת אינן כשפכות דמים, שאלו העונות הן מעבירות שבין אדם להקב"ה, אבל שפכות דמים מעבירות שבינו לבין חבירו, וכל מי שיש בידו עון זה הרי הוא רשע גמור ואין כל המצות שעשה כל ימיו שקולין כנגד עון זה, ולא יצילו אותו מן הדין שנאמר אדם עשוק בדם נפש וגו'. צא ולמד מאחאב עובד עבודה זרה, שהרי נאמר בו רק לא היה כאחאב, וכשנסדרו עונותיו וזכותיו לפני אלהי הרוחות לא נמצא עון שחייבו כליה ולא היה שם דבר אחר ששקול כנגדו אלא דמי נבות שנאמר ותצא הרוח ותעמוד לפני ה' זו רוח נבות ונאמר לה תפתה וגם תוכל והרי הוא הרשע לא הרג בידו אלא סיבב, קל וחומר להורג בידו ע"כ, ועלינו יורח ה' חסדו, ובוודאי הכל הוא לנו לכפרת עוון ומחילת חטא וכו', כי השם יתברך יודע שאנו הולכים בתמימות באמת כאשר הורונו רבותינו ז"ל. ומה שעבר אנו מחוייבים לקבל בשמחה לכפרת עון, ולצעוק על להבא שיעשה למען שמו הגדול ויצילונו מהם, וה' ישמע תפלתנו ושוועתנו ויאמר די לצרותינו, ובקרוב הימים בישועתו ישמחנו.

נתן מברסלב

ר' נחמן מטולטשין פורש שלומו, והוא החיה אותי מאד מה שמצאתי פה בשלום [כתוב הרה"ח ר' אברהם ב"ר נחמן וז"ל: אבי ז"ל ר' נחמן מטולטשין ברח מביתו לאומאן, כי באומן היה אז צד גדול שהרחיקו את עצמם מהרדיפות נגד חסידו ברסלב. אבי ר' נחמן מטולטשין בעת כי הגיעו המכתבים והכרוזים נגד חסיד ברסלב לטולטשין, לא היה אז בביתו. ובבואו לביתו עיף ויגע מדרך לאין שיעור, כי מחמת רוב עניותו הלך ברגליו, כשראתה אותו אשתו וחותנו זרוו אותו לברוח מיד טרם יודע להתמנגרים כי בא לבית, כי מי יודע כמה הכאות יתנו לו. אבל מחמת שלא היה בו עוד כח לילך מרוב עייפות כנ"ל, הלך רק עד קצה העיר, וכנס לבית איש אחד שלא היה מתנגד, ולן עצלו עד הבוקר, והשכים בבוקר וילך משם לאומן, דרך הליכות עבר דרך עיר מאחיליפקע, ומחמת שלא היה אבי לבוש בבגדים כראוי הן בגופו והן ברגליו, והקור היה אז חזק מאד בחודש טבת, ויירא שלא יתקרר רגליו לגמרי ח"ו, והבין שמוכרח על כל פנים להכנס לאיזה בית להתחמם, אבל מחמת שהעיר הנ"ל היא כעין כפר, כי רובם ככולם של היתושבים משם היו ערלים, על כן לא ידע לאיזה בית להכנס. ובעת לכתו פגע בחוב את יהודי אחד, ויבקש אותו להראות לו לאיזה בית להכנס להתחמם, ומחמת שפועלי שקר עשו אז חיל ועבר אז כמה חדשים אשר בכל הבתים מעיירות הנ"ל באיזור אוקריינא, לא פסקו ערב ובוקר מלדבר דברי ריב ומצה, איך שצריכין לדרוף את הברסלבער, השיב לו היהודי שמצא, אפשר אתה ברסלבער, ואם ברסלבער אתה, יתנו אותך מיד בלי ספק.

ואבי ז"ל כששמע זאת, השיב לו בלשון תמיה, חידוש לי עליכם שתחשדו אותי בזה, ואז הראה לו לאיזה בית להכנס. ויעמוד אצל תנור החורף להתחמם, ובצר השני של התנור עמד שם עריסה שתינוק קטן שכב שם, והתינוק צעק מאד, ואיש אחד עמד ונענע את העריסה כדי שתפעל על התינוק, אך התינוק החויק בצעקתו, ויכעס האיש על התינוק, ור' נחמן שמע שאמר כעסו על התינוק, והנה הוא צועק כמו ברסלב בתפלתו. ויפל פחד גדול עליו עד שזרזו עצמו לילך משם מיד, והלך משם עד שבא לאומאן, והיה שם עד קודם פסח (ימי התלאות) ועיי'ן מכתב קע"ה "כאשר עשה ר' נחמן מטולטשין שברח מביתו וישוב פה". ומכתב קפ"ד. והכל ישועת ה' ונפלאותיו, ובכל יום ובכל עת ורגע אני רואה דבריו הק' ז"ל שאמר בצר הרחבת לי ליקוטי ח"א סי' קצ"ה, וזה עיקר חיותי עתה.

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע
הקודש נכד הבעל שם
טוב ז"ל זכותו יגן עלינו
(חיי מוהר"ן סי' ק"ג)

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

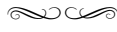
הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור
גדול מרבן שמו נודע בשערים מו"ה
נחמן נ"י
נכד לרבינו הק' בעש"ט זלה"ה
(הסכמת המגיד מקאנון זצלה"ה על

מאמר סי':

קדוש זה נולד רביה"ק. והרה"ח ר' לוי יצחק בנדר ז"ל היה
נוהג לספר כל זה בשביעי של פסח אחר שסיפור את
הסיפור הידוע מנסיעת הבעל שם טוב לארץ ישראל.

(שש"ק ח"ו אות כ"ח)

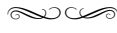

קל"ד.

כל צדיק יש לו שבייל בפני עצמו

הבעל שם טוב ז"ל היה מזדמן מפעם לפעם אצל הגאון
הנודע ביהודה מחמת שזוגתו של הבעל שם טוב ז"ל
היתה קרובתו. פ"א אחר שגמר בעל הנודע ביהודה את
תפלתו נגש אליו הבעל שם טוב ואמר לו תרצם אכן יפה
את הרמב"ם אבל לא באמצע ברכת חנון המרבה לסלוח!
"איהר האט שייך פארענפערט דעם רמב"ם אבער נישט
כיי חנון המרבה לסלוח". ענה לו הגו"ב ואמר לו, ר' ישראל
במחילה מכבודכם איני נתערב בענינים שלכם גם אתם אל
תתערבו בעניני "איך מיש זיך נישט אין אייערע זאכן
מישט איך נישט אין מיינע זאכן".

(שש"ק ח"ו אות תקכ"א)

קל"ה.

גל עיני ואבימה נפלאות מתורתך

מרן הבעל שם טוב סיפר מעשה, במלך אחד שהיה לו
בארמונו איש יודע נגן שהיה מנגן באומנות גדולה
בכנור, והיה מטיב בניגונו כל כך עד שכלתה נפש המלך
לשמעו בכל עת. והיה מבקש ומפציר בו בכל פעם לנגן
לפניו, אולם במשך הזמן ולרוב ניגונו הרגיש המלך שכבר
אינו מנגן לפניו כראשונה, הלך המלך והערים עליו שהזמין
וקרא לפניו שרים גדולים וחשובים וכן מלכים ממדינות
שכנות, ולכבודם התלהב המנגן מחדש וניגן בכל יכלתו,
עבר זמן וכבר לא היה להמלך את מי להזמין כי כבר הביא
והזמין את כל אוהביו ושריו הקרובים והרחוקים.

המשך

באתה האשה בבכיה אל הבעש"ט ז"ל והתאוננה הנה רק
זה עתה התחתנו וכבר נעלם מביתו זמן הרבה כזה, עד
שאינה יודעת אפילו היכן לבקשו. ענה לה הבעש"ט וא"ל
הנה יש לר' נחמן זמנים קבועים בשנה שהוא מגיע אליו
ואז אראה לדבר עמו על זה. וא"ל שתבוא אליו גם היא
בזמן הסמוך לזה.

ובך עשתה וליום המיועד הגיע ר' נחמן וכן זוגתו הנ"ל.
שאלו הבעל שם טוב לפשר העלמתו מביתו, ענה לו
ר' נחמן, ראיתי במקום שראיתי שתיכף שתלד זוגתי בן
תהיה מוכרחת למות רח"ל, לכן מחמת שהיא עדיין רכה
בשנים רחמתי עליה ועזבתי את ביתי.

ענה לו הבעש"ט אעפ"כ צריך אתה לשאול ברשותה על
דבר זה, ושאל אותה על הדבר ואמרה שהיא הפצה
ומקבלת על עצמה כל מה שאמר אפילו אם הלילה היא
תמות. ואכן לאחר זמן פקדה בבן זכר וילדה את ר' שמחה
אבי רבינו ז"ל, תיכף אחר הלידה שמע ר' נחמן איך שהיא
מתפללת ומבקשת מהש"ת שהנה יודעת היא שקרב קיצה,
אבל מבקשת היא ברחמים ממנו ית' שלפחות חודש אחד
תשאר בחיים כדי שתוכל להשתעשע עם בנה, וכן היה
שחודש לאחר לידתה נפטרה לעולמה. ואמר אחר כך ר'
נחמן, שבעת שהתפללה ובקשה תפלתה הנזכרת היה
למעלה עת רצון גדול, שאם היתה אז מתפללת שתתשאר
בחיים היתה זוכה אף לאריחות ימים.

והנה הילד היתום הזה נלקחה לבית הבעל שם טוב, ושם
גדל תחת השגחתה של מרת איל בת הבעש"ט, פ"א
אמר לה הבעש"ט על ר' שמחה, הוא ילד נחמד "ער איז
דאך א וואל אינגעל". ואחר כך כשנתגדל והחלו לחפש
עבורו שידוך נזכרה בשבחה ששבחו אביה וחשבה ואמר
לעצמה מדוע אמר לי כן אבי בוודאי רצה לרמוז לי שאקח
אותו לחתן, וכן עשתה ונשתדך עם בתה מרת פייגא ומזווג

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלג בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גדולי הקודש זרע קודש מחצבתו נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו
רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל רז לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושא הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דיאכא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש, חוטר מגזע האלחי המפורסם הבעש"ט זלה"ה איש המודות וזרעו לברכה זרע קודש
שם ומעשיהם עליהם מעידות...

מאמר משיב נפש

קמ"ב

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

סימן י"ט: הוא השליש והמשביר

שואל: ראיתי באיזה ספר מיוסד על ליקוטי מוהר"ן, שכתב על שער הספר, כי הרה"ק מוה"ר נחמן וכו', הוא השליש הוא המשביר לכל ישראל ולכל העולמות, היכן מצינו לשון זה על צדיק שהוא כבר בעולם העליון, שהוא השליש והוא המשביר, כי בפשטות זה נאמר על הצדיק יסוד עולם שהוא חי בעוה"ז, ומעמיד ומקיים את העולם והשפעותיו בזכותו, אבל איה מצינו שכשהצדיק נסתלק ועולה למעלה הוא ג"כ משפיע כאן למטה.

ועוד בתפארת שלמה (מועדים חג הסוכות ד"ה וילך משה) הנה כבר הקשו הראשונים ז"ל למה לא זכה משה רבינו ע"ה לעלות בסערה השמים ולהשאר שם כמו אליהו ז"ל וחנוך, הלא הוא עלה וירד כמה וכמה פעמים, הו"ל להשאר כולו שם למעלה. אך הנה זה מעלת משרע"ה האוהב עמו ישראל ומסר את נפשו עליהם כל ימי חייו להיות מחזק את ישראל כל ימיו, לבלתי הסתלק את זיו יקרו מהם עד עולם, ותמיד עינו עליהם לתמכם בתומכי אורייתא, כמ"ש כי גם במותו לא כהתה עינו להסתלק מישראל, וזהו הוא חפצו להשאר תמיד בתוך בני" להטיב להם, ואתפשטותא בכל דרא, לכן הוכרח להיות גופו הקדוש להשאר בעוה"ז, שלא לעלות כולו למעלה, למען היות אחיזה לישראל בקדושתו בעוה"ז ע"י גופו הטמון ביניהם, ובקומו בתחיית המתים יקומו כולם עמו כל ישיני עפר, וזהו שהבטיחו הש"י ונאספת אל עמך כאשר נאסף אהרן אחיך, רצ"ל אתה לא תעלה בסערה השמים כמו אליהו וכדומה, רק תשאר גופך בעוה"ז, ויאסף קדושתך אל עמך להטיב להם, כאשר מת אהרן אחיך ונשאר בעוה"ז לצורך כך.

וע"י בישמח ישראל (ריש חיי שרה) שמפרש המדרש שחביב חייהם של צדיקים בעוה"ז ולעוה"ב, כי כל זמן שהם אתנו בעוה"ז, זה הפעם הראשון ימי חייהם, ופעם השני הוא אחר הסתלקותם מעוה"ז, אבל ימי חייהם צפונים ברקיע להאיר לנו מתוך החשיכה, וכמו שנא' ואברהם עודנו עומד לפני ה', ותרגומו עד כאן משמש בצללו קדם ה' וכו', ובעת שלא יהיה מי שימשיך וישפיע שפע לכלל ישראל, אז יאיר אור ימי שני חיי האבות ע"כ.

ובדרשות חת"ס (ח"ב דף שלי"ו) וז"ל ה' אמר (למשה) רב לך דייקא, אתה עומד ברבנותך, ותאסף אל עמך בגדולתך ולא כהדיוט, והטעם לזה באמת כי מה יעשו ישראל ח"ו, לא מבעיא בחייו אם יהיה הדיוט לא יהיה להם לא מן לא באר ולא ענן, גם כי עתה אחר סילוקו, הלא כולנו חיים מהשפעות תורתו וזכותו, כדאמרין משה שפיר קאמרת, ואלו היה מת כהדיוט לא היה לו מכל זה כלום. ועוד שם (דף שע"ג): בהספדו על רבו רבי נתן אדלער, וז"ל גם כי עתה יתפלל על תלמידיו ותלמידיהם ועל כל הציבור בכלל וכו', שיעשה שישובו אל ה', ויתן בלבינו התעוררות לשוב, (ע"י לקמן בכותרות ודורש אל החיים הלשון באריכות)

וע"י בספר מהר"ש מבלעזא (מועדים פורים) על הפזמון ברוכה אסתר בעדי, כי הצדיק שזוכה שיושפעו טובות בעוה"ז ע"י תפלותיו ותחנוניו, הוא זוכה לעולמי עד בג"ע העליון לעמוד ולהתפלל ולהיות נמשך על ידו טובות לעולם, וזה פ"י ברוכה אסתר בעדי, שע"י שצריך להיות נמשך כל הזמנים טובות לעולם, לכך נתעורר למעלה כחה של אסתר, ונתמלאה בברכת ה' למעלה ומשפעת למטה, ופ"י בעדי בשבילי, בשביל להשפיע עלינו רוב טוב וחסד ע"כ. וע"י ביסוד העבודה (מכתבים ס"ד) כי הצדיק בעוה"ז יש לו עניני עצמו ג"כ, אבל בעוה"ב כל מחשבותיו הוא בעבורינו. וכן כתוב בדברי שמואל סלאנים (ליקוטי אמרים אות פ"א) הצדיק הוא בחי' שורש שממנו הכל יונקים, וכח יניקה זו לא נפסק גם אחרי הסתלקותו, וע"י אשר יצוה את בניו אחריו, והם עובדים את ה', הריהו עמהם בהתקשרות, ונעשה גם הוא ע"י בחי' מחיוב במצות, כאלו עודנו בארץ החיים. ובספר תפארת שמואל כתב (פרשת וארא הלולא אות ב') חבל על האנשים האלה שאמרו דאבדין ולא משתכחין, שהצדיקים הם בחי' אבידה ולא משתכחין אצלינו כלל, כי אין אמת, כי השארת קדושת נפשו נשאר לעד, היינו התנהגות שלו להראות דרך עבודתו להקב"ה, והתעלות אלקות שהראה בעולם, קיים לעד, וגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם, ובזמן שהצדיק הוא בעולם העליון, יוכל להאיר ולהופיע בלבבות בני" יר"ש יותר מבחיים חיותו וכו', והוא חי אתנו. ודוגמת זה כתב בישמח ישראל (סוף פרשת נשא בהילולא דמהר"ם מווארקי) יראת הצדיק שנפטר תוכל להופיע גם עתה ביומא דהלולא דיליה, ויוכל עוד כהיום להיות להם פעולה יותר גדולה מקדושתו ויראתו ממה שהיה להם מבעודו בחיים חיותו, כי במיתתן יוכלו להאיר ולהופיע בלבבות בני ישראל יר"ש יותר מבחייהן.

ובהגדה של פסח אמרי קודש (עמוד ק"ץ) מובא כי פ"א בהסדר באמירת נשמת, בתיבות רופא חולים פוקח עורים וזוקף כפופים, אמר מהר"י מבעלזא, כי א"א ז"ל (מהר"ש) בעת שהיה אומר תיבות הללו, הרי כל מי שהיה צריך ישועה או רפואה מן הדברים הנזכרים, מיד היה מתמלאת בקשתו, אבל אנו לצערינו איננו במדריגה זו, ע"כ אין לנו ברירה אלא במעורר ישנים ומקיץ נרדמים, לעורר את השוכני עפר שהיה בכוחם לפעול דברים אלו כדיבורם בלבד, ולבקשם לעורר גם עתה את השפעתם וכחם ע"כ.

הקהילה היתה ביד המתנגדים, ואנשי שעניות היתה מנת חלקם לא יכלו לעשות נגדם מאומה, לכן קבלו עליהם הרדיפות והבזיונות באהבה, והיה מנענעים ראשם על כל גל וגל, ואף שהיתה צד המתנגדים קשה למאד ממש בלתי נשוא, אך לא היתה ברירה לאנשי, כיון שירדו עד לחייהם ונטלו מהם פרנסתם, וורקו אותם מהבית המדרש, והכריזו עליהם שצריכין להתרחק מהם וכו', ואנשי קיבלו הבזיונות ולא ענו דבר, וכשראו המתנגדים שאין מה לעשות עם "חסידו ברסלב" כי הם עומדים בדרך כלל בשלהם ואינם יכולים לזוז אותם מהתקשרות לרביז'ל ולמוהרנ"ת ז"ל, לא היה להם ברירה אחרת והפסיקו לריב עמהם, ולכן לא נמשך ההתנגדות זמן הרבה ולאט לאט נעשה שלום. לא כן היה בעיר טעפליק שגם לאנשי היתה שמה יד חזקה, ושני הצדדים הן צד המתנגדים והן צד אנשי היה ביניהם עשירים גדולים ולמדנים חריפים ולכן לא נשתק שמה המחלוקת לזמן רב (שש"ק ח"ד סי' ש"פ ושפ"א).

ובעת שמוהרנ"ת הגיע לאומאן כתב מיד מכתב לטעפליק לאנשי שגם הם יבואו לאומן להצטרף עמו בתפלתו. ויען שזה היה בסוף חודש טבת סמוך לערב ראש חודש שבט, באו אנשי טעפליק על ערב ר"ח שבט לאומן, ובתוכם היה גם הרב טעפליק [לכאורה הכוונה להר"ר מרדכי טעפליק שרביז'ל הסמיכו לדיין כמ"ש בימי מוהרנ"ת ח"א סי' מ"ח, ורביז'ל השביתו ואמר איך האב איך געבראכט א כשרע"ר דיין (שש"ק ח"ב אות קס"ח)].

ואמר להם מוהרנ"ת כי מבואר בדברי השלחן ערוך בחושן משפט אם הרודף עד הנפש אותו האיש הוא גבר אילים, ואין ביכולת לעמוד נגדו, מותר למסור דין לשמים [עיין במה שהארבנו בפתחה לעלים לתרופה בדין זה הדמוסר דינא לשמים במקום שאין דינא בארעא]. וילכו עמו כל אנשי שבאו שם לבית ציון אדמו"ר שבבית ציון הקדוש וכו'. ויתפללו כולם בבכיה גדול ועצומה, וצעקו כולם צעקות גדולות ומרות, והיה שם ערב ראש חודש יותר מיום כיפור, וירבו לבקש שם רחמים מהש"ת. וגם אמר להם שיאמרו קאפטיל ק"ט בתפלים, ושועתם עלתה לשמים. ולא היו ימים מועטים עד שסבב הש"ת בצירוף עם עוד סיבות אחרות להשקיט את המחלוקת (קו' ימי התלאות).

ושלחתי להם מכתבי, והגיע להם בלילה השייך ליום ד' העבר, ותיכף נתעוררו כולם, ולא היו ישינים עוד כל הלילה, רק עסקו לדבר מעניינינו. וביום ד' נסעו לפה ב' עגלות, ובאו לכאן בלילה השייכה ליום ה', וביום ה' באו עוד ב' אנשים מטיראוויצע, וגם ר' זלמן שוחט בא מהכפר, ואנחנו כולנו עם כל אנשי הנמצאים פה היו מוכנים לילך היום על ציון הק' בלב נשבר ונדכא ונאנח מאד.

בתוך כך הגיע לנו ב' מכתבים. א' מאתך, ואחד מברסלב מר' אברהם דוב [הנקרא ר' אברהם בערניו נכד רביז'ל חתנו של משה ח. ונכדו שבה תיאור למוהרנ"ת גדול התנגדותו שיש לו בבית חותנו ומאשתו וכו'], ועוד מכתב מר' שמואל וויינבערג [הרה"ח ר' שמואל וויינבערג ואביו הרה"ח ר' משה וויינבערג נגיד ועושה, ומראשי המעסקנים לטובת מוהרנ"ת] לאביו, וכולם מלאים צעקות מרות ומרורות מאד כאשר ידעתם, והלכנו על ציון הק', וצעקנו שם הרבה להשם יתברך, וזעקות גדולות ומרות ובככיה ובדמעות הרבה, והיה רעש גדול יותר מיום כיפור, ובוודאי עלה שועתינו לשמים. אך עדיין צריכין עוד להרבות בתפלה ובשיחה בינו לבין קונו, כל אחד ואחד, כי בצרה גדולה אנחנו, ואנו צריכין ישועה ורחמים רבים.

והלא גם בלא זה צריך כל אחד ישועות הרבה לנגעי נפשו ומכאובי, שזה עיקר הצרה והרחמנות כידוע לכם. וכל הרעש והצרה הזאת לא באה כי אם לעוררנו ולהקיצינו משינתינו כאשר כבר כתבתי לכם.

התורה בכל איש ואיש מישראל, מגדול ועד קטן, מעורר ישינים, מקיץ נרדמים, מחיה מתים ממש, מגביה למעלה נפשות ישראל משאול תחתיות ומתחתיות, לנטותם לתחיה לזכותם לחיים נצחיים [מוהרנ"ת ז"ל אמר פעם אחת בזה"ל: הלימוד של דיני התורה נתן לנו הש"ת על ידי משה רבינו ע"ה, והלימוד של קיום התורה נתן לנו הש"ת על ידי אדמו"ר זצ"ל עכ"ל (וככבי אור אנשי מוהר"ן בסוף שיחות מוהרנ"ת או"ח), וע"ע מכתב קע"ד אין מי שיכניס לימוד התורה וקיום התורה בעולם כמו אדמו"ר ז"ל, על ידי אמתת דרכיו הקדוש שגילה על דינו ובספריו הק"ן]. **ואם כבר ידעתם כל זה, צריכים עתה בכל יום לחזור בלב ובפה בינו לבין עצמו, ועם חבירו, את כל זאת ויותר מכל זה, כל חד כפום מה דמשער בלביה, כי אי אפשר לבאר בפה ובכתב, כדי שתוכלו לחזק עצמכם גם עתה, כי ימינו כצל עובר כאבק פורח ממש, ואין שום זמן כלל, ועוד מעט יפרח כל זה [היינו כל ההתנגדות והרדיפות על חסידו ברסלב]. ונספר כל זאת בשמחה, מי שיזכה לעמוד בנסיון ובצירוף, כי בוודאי יושיעינו השם יתברך ויצילנו מידם, כי לא לנצח יריב וכו'.**

הנה כוונת לדעתי מה שכתבת שאתה מחיה עצמך עם התורה אזמרה לאלהי בעודי [ליקוימ ח"א סי' רפ"ב], ועם התורה בצר הרחבת וכו' [ליקוימ ח"א סי' קצ"ה]. כי גם אנכי עיקר חיותי בזה בכל עת, בפרט בעת הצרה הגדולה הזאת [עיין לעיל סו"ס קע"ב]. ובכל יום ובכל עת ורגע אני רואה דבריו הקדושים ז"ל שאמר בצר הרחבת לי, וזה עיקר חיותי עתה עכ"ל. ועיין מכתב קי"ז "וכבר נחקר אצלי שיעקר החיות על ידי אזמרה לאלהי בעודי וכו' [ליקוימ ח"א סי' רפ"ב] בענין עבודת ה', ובענין עסקי העולם וטרדת הפרנסה והיסורים הר"ל. על ידי בצר הרחבת לי הגי']. אילו פיננו מלא שירה כים וכו' אי אפשר לבאר אחד מאלף נפלאות ההרחבות שבתוך הצרה, בכל יום ויום ובכל עת ושעה, מה גדלו מעשי ה' מאד עמקו מחשבותיו.

והנה עיקר הקיבוץ הק' שלנו הם חזקים בהאמת עתה יותר מקודם. ובאתי לכאן ביום ב' משפטים [כמ"ש במכתב קע"ב]. וסיכב השם יתברך ברחמינו שנודמן לי תיכף אחד להודיע לטעפליק [כשנתעוררה המחלוקת על חסידו ברסלב בעיר טעפליק היתה צד אנשי שמה בתוקף גדול נגד המתנגדים, ויד אנשי היה על העליונה כמרומי בעלי מכתב קע"ה וז"ל: וגם בטעפליק נתעורר מחלוקת גדול, אך שם הוא קצת בחסד, כי ב"ה הצד שלנו בתוקף נגדם עיי"ש]. כי בעיר טעפליק היו נמצאים הרבה מאנשי הן תלמידי רביז'ל והן תלמידי מוהרנ"ת ז"ל. היינו א) הרה"ח המופלא מגדולי תלמידי רביז'ל ר' שמואל המוכר בחיי מוהר"ן (סי' קנ"א וסי' קס"ג) שנסע עם רביז'ל לאוסטרא ולבראד וכו'. ב) ובניו ר' אהרן (מוכר בעלי מכתב נ"ו) והר"ר מרדכי (שם), ובמכתב ת"ס, הר"ר נחמן. ג) הרב רבי מרדכי דיין מתלמידי רביז'ל. ד) הרה"ח הנגיד העשיר ר' נתנאל מטעפליק מתלמידי רביז'ל, אשר הרבה לבוא לעיר למוהרנ"ת בעת המחלוקת. ה) בנו הרה"ח הרבני הנגיד ר' צבי מטעפליק מתלמידי מוהרנ"ת ז"ל עיין ערכו באריכות. ו) הרה"ח ר' שאול מטעפליק מתלמידי מוהרנ"ת נפטר שנת תקצ"א. ז) הרה"ח ר' יצחק בער מטעפליק מגדולי תלמידי מוהרנ"ת. ח) גם מוכר בעלי מכתב שפ"ט - שצ"ב [ידידו ר' אליעזר מטעפליק. ט) הרה"ח ר' מאיר טעפליקער מגדולי תלמידי מוהרנ"ת. י) חתנו הר"ר יעקב יוסף. יא) ר' העשיל מטעפליק המוכר במכתב קע"ה. יב) הרה"ח ר' נחמן ב"ר יצחק לייב מטעפליק. יג) גם ר' פייוויל "אשרינו" המוכר לקמן מכתב קצ"ה היה דר בטעפליק, ועוד.

וזאת היתה הסיבה שאנשי היה שמה חזקים יותר מכפרים אחרות. כי כמעט בעל עיר היתה בעת המחלוקת יד המתנגדים על העליונה, כי הם היו רוב מנין ורוב בנין של העיר, ובפרט רוב הנגידים ובעלי השפעה וכו

כוונת הערות והציגונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצוננו בעו"ה להדפיס כל המכתבים עם הערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמה לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהרנ"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוהכם למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בדעת סופר, אן להערות, וכן מי שברצונו שייגע לו העט סופר על יד האימג'ל, יפנה: **CONGHVPRINTING@GMAIL.COM** 845.781.6701 אן להפעקס: 845.781.6701 להודיעה על מול טוב לאנשי, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן!
 לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום
 מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א
 עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן
718-855-2121
 געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהר"ן הסבר, לויט די
 מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות
 חזקו ואמנו אחוי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם
 בכל פעם עצות להציל נפשכם (ע"ל מכתב ש"א)